

Izhaja vsaki dan

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 avč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.

Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za osumrtice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšertni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilno političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Naročbe brez dopolnjenega naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopolit se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

TELEFON števil. 1157.

Zadnji sklepi kluba „Hrvatske stranke“ v deželnem zboru da'matinskem.

II.

Dalje doznajemo iz komunikacije, da je klub „Hrvatske stranke“ v deželnem zboru dalmatinskem vzel na znanje poročilo svojih odposlancev v odboru za pogajanje z italijanskim klubom v deželnem zboru dalmatinskem ter si pridržal, da skupno s srbskim deželnozbornim klubom vzame v meritorno pretresanje postulate odposlancev italijanskega deželnozbornega kluba.

Mi smo na stališču, da je vprašanje sporazumljenja med Italijani in Slovani cel kompleks vprašanj, ki se raztezajo na vse avstrijske pokrajine, v katerih živita v stikih slovanski in italijanski živelj. Če torej s tega presojava to vprašanje, moramo priti do zaključka, da v to poklicani činitelji Hrvatov, oziroma Srbov in Slovencev morejo sicer tudi posamično, po pokrajinah, stopati v dogovore z zastopniki Italijanov v dotični pokrajini, da pa ne smejo sklepati obveznih dogovorov, ne da bi bili poprejšnji dobro uvažili odnose med Italijani in Slovani v drugih pokrajinah. Ali z drugimi besedami: ne da bi bili poprejšnji ustvarili jamstev in kavel v zagotovilo, da vsled sklenjenega dogovora ne bodo trpeli življenjski interesi sokravnih bratov v drugih pokrajinah — da ne bodo trpeli interesi skupnosti Slovanstva na jugu monarhije. Da, na reševanju vprašanja sporazumljenja z Italijani mora nam veljati princip solidarnosti naših interesov. Ako bi en ali drugi del našega plemena na jugu kršil ta princip, bi neizogibno trpel skupni interesi. In logično bi moral prej ali slej občutiti nemile posledice tudi tisti odlomek, ki je kršil princip solidarnosti: stopivši na svojo roko v dogovore z drugorodci, vsprejemši kake usodne obveze brez ozira na razmere v drugih odlomkih naroda, in zagrešivši s tem čin nedopustnega partikularizma.

Nič nimamo torej proti temu, ako dalmatinski Hrvati in Srbi skušajo priti do kakega modusa vivendi z italijansko manjšino v deželi, čeprav je ta manjšina kaj neznatna, mikroskopična. Ali z najodločnejim odporom le se morali odzvati proti temu, ako bi se hotel v Dalmaciji ustvarjati kak nevaren prejšnji za naš položaj v Trstu in v Istri.

Za sedaj smo seveda še popolnoma na nejasnem glede zahtev, ki jih stavlja Italijani. Edino, kar doznajemo iz komunikacije pozitivnega je, da se je razpravljalo o teh zahtevah, da se ni ničesar sklenilo in da se bodo nadaljevala pogajanja. Oficijelno nam je znano le toliko. Pač pa smo čitali v listih

dve nasprotujoči si verziji. V nekem hrvatskem listu — ali v hipu se ne spominjamo, v katerem — smo čitali, da se zato ni sklenilo ničesar, ker so zbrani poslanci smatrali italijanske zahteve kakor pretirane. Druge vesti pa zatrjujejo, da je sporazumljenje med Slovani in Italijani v Dalmaciji že sedaj zagotovljeno.

Ponavljamo, da načelno nismo proti sporazumljenju ne v Dalmaciji, ne — pri nas. Nasprotno. Mi si moremo le želeli sporazumljenja že zato, da bi izmučeni naš rod prišel enkrat do oddihljaja po tolikoletnih in toli strastnih bojih. A posebno še zato, da bi vse one duševne sile in narodne energije, ki jih požira ta boj, prišle na razpolago za drugo krvavo potrebno delo na gospodarskem in kulturnem polju. Ne, mi nismo vojeviti šovini, ki hočemo boja radi — boja! Mi želimo, da pride slednjič do sporazumljenja med narodno celoto na eni in celoto na drugi strani. Mi želimo pomirjenja na vsej črti, ker le takov mir more biti soliden in trajen. Če pride torej v Dalmaciji do kakih dogovorov med Slovani in Italijani, morajo biti ti določeni tako, da bodo ustvarjali etapo do pomirjenja na vsej črti. Kajti, če bi bil ta dalmatinski dogovor sklenjen brez ozira na položaj Hrvatov in Slovencev v Trstu in v Istri; če bi se doznalo, da se je Italijanom v Dalmaciji dajalo, ne da bi se zahtevalo primernih kompenzacij; če bi se po dalmatinskem dogovoru imela ojačiti pozicija skupnega italijanstva v teh pokrajinah, ne da bi se paralelno kaj storilo v ojačenje pozicije skupnega Slovanstva in bi se še nadalje puščala v nevarnosti narodna ekzistenca Slovanstva v Trstu in v Istri.

bi te poslednje takov dogovor le podžgal na še huji boj — na boj na življenje in smrt, le slabo bi služil takov dogovor ideji narodnega mira. Kdor je v nevarnosti za življenje, ta ne utegne filozofirati in diplomatizirati, ampak mora udarjati tja, od koder grozi nevarnost. Zato je naša iskrena želja, da bi se dalmatinski poslanci, Srbi in Hrvatje, živo zavedali velikanske odgovornosti, ki ob pogajanjih z Italijani bremeni na njih za bodočnost Slovanstva v teh krajih, ne izvzemši — Dalmacije.

Danes smo pisali le svoje nazore, izražali svoje želje in označali svoje stališče. Ko bo znana vsebina dalmatinskega dogovora, bomo pa izrekli — sodbo.

Trozveza v akutni krizi.

Rekriminacije nadaljujejo. Nemčija je ozlovoljena in Italija je razburjena. Italijani se čutijo provocirane po telegramu, ki ga je

cesar Viljelm odposlal avstrijskemu ministru za vnanje stvari, grofu Goluchowskemu, Nemci pa trde, da je bil zahvalni telegram, ki ga je italijanski kralj poslal avstrijskemu cesarju za sočutje povodom katastrofe v Neapelju, naperjen — proti Nemčiji. Nemški listi obdolžujejo Italijo, italijanski pa Nemčijo nelegalnega in neiskrenega postopanja. Nemški listi očitajo Italiji nehvaležnost, češ, da pozablja na dobičke in dobrote, ki jih je bila deležna v trozvezi in za katere se ima zahvaliti Nemčiji.

Posebno pozornost obračajo angleški listi temu prepiru med Italijo in Nemčijo. Dočim nekateri angleški listi obdolžujejo nemško novinstvo, da je krivo tolmačilo nazore in čutila nemškega cesarja in nemškega naroda, pa pripisujejo drugi vso krivdo cesarju samemu. Blizu splošna sodba pa je, da je Nemčija ostala osamljena in da se pripravljala v Evropi povsem nova konstelacija ter da ta sedanji spor pomenja konec trozveze.

V mučen položaj je zašlo tisto dunajsko novinstvo, ki je vedno pevalo veliko pesem o neizogibni potrebi trozveze za evropski mir. Nemci so bili temu novinstvu nad vse dragoceni in Italijani tudi nad vse lojalni zavezniki. Sedaj pa si pišejo spričevalo eden drugemu, da niso bili lojalni in ne iskreni — ne eni, ne drugi, iz česar se usiljuje zaključek, da je trozveza — odigran klavir, ki pojde brzkone skoro iz hiše. Dunajsko novinstvo pa je v mučen položaju, ker se ne more obrniti ne sem, ne tja, ne da bi zadelo ob — zaveznika! Le eden velikih dunajskih listov piše rezke besede na adresu cesarja Viljelma, kateremu očita, da ne zna nikdar držati mere. Tudi cesar je sicer enkrat povedal — grofu Goluchowskemu — potem pa... nič, ko bi bil moral govoriti povodom katastrofe v Neapelju. Sedanji boj radi telegramov med — zavezniki je slabo znamenje za trdnost trozveze.

O gotovo: znak je to nastopivšega razsula. Javna tajna je, ki so jo trdovratno tajili entuzijasti trozveze, da je že dolgo bolnik, sedaj pa je kriza akutna in že se oglašajo — naslednik.

Londonski list „Daily Mail“ poroča namreč, da se pripravljala nova trozveza med Anglijo, Francijo in Italijo. Sedanji italijanski poslanik v Londonu, Tittoni, ima baje nalog, da gladi pot tej novi trozvezi in da goji sedaj izlasti intimne odnose med Anglijo in Italijo. List meni, da se tej trozvezi pridruži potem tudi Rusija.

Shod niže-avstrijske socialne demokracije

se je pričel dne 17. t. m. na Dunaju v Arbeiterheimu. Na shod so došli odposlanci

še bilo — ali tu je bilo še drugih stvari. Zopet je začel gospod Žore bolj po tihu: — Delili so se bogati darovi, dajala mastna podkupnina; ah, koža se mi je jezila, gledajočemu, kako bliže in bliže prihajam dnu blagajne. Pravim vam, komaj da smo prišli v Sutjesko.

— Ali sedaj je že bolje, kaj ne, gospod Žore! je rekla gospa Vladislava.

— Hvala Bogu!... sedaj je zopet prilično polna kraljeva blagajna!... Ali Žore se je moral dovolj mučiti za to. No, za to se ne meni nikdo, ker se misli, da mora biti tako. Nu, še kako leto hočem potrpeti, potem pa se povrnem pod okrilje našega sv. Vlaha, v lepi moj Dubrovnik.

— Ali si sit kraljevske milosti, gospod Žore? se je pošalil ban Ivaniš.

— Bog obvari! je odgovoril ravnatelj. Jaz želim, da bi ponesel seboj kraljevske milost, ali službo njegovo mislim prepustiti drugemu.

— Vi gospoda! je vstala sedaj banica Vladislava — zabavajte milega gosta, domačica pa se mora pobrigati, da čim bolje pogostimo gospoda gosta.

Banica se je poklonila in vzemši seboj Angelijo je odšla po domačih opravilih. To ni bilo v tedanjih dobah nič nenavadnega, ker tedaj se tudi največje gospe niso srmovalle baviti se svojim hišnim gospodarstvom. Ta staro-hrvatska krepost se je slabo ohranila do sedaj; zato pa tudi velikaške hiše propadajo ena za drugo.

strankinih organizacij po vseh volilnih okrajih Niže Avstrije. Med odposlanci je tudi več občinskih zastopnikov. Po navadnih formalnostih in običajnih pozdravih sta tajnik in blagajnik podala svoji poročili in je bil načelnstvu stranke podeljen absolutorij. Glede volilne reforme je bila vsprejeta resolucija, v kateri je rečeno, da predloga ministerstva Gautschevega pomenja poseben uspeh socialne demokracije in najvažnejši korak do splošne in enake volilne pravice. Sicer pa resolucija noče tajiti hib in pomanjkljivosti, ki jih ima vladni načrt na sebi; sosebno obsoja določilo o enoletnem bivanju in pa razdelitev volilnih okrožij na Niže-Avstrijskem. Zato pozivlja resolucija socialno demokratične poslance v državnem zboru, naj z vso energijo delujejo za odstranitev teh določil. Na drugi strani pa obsoja resolucija intrige in spletkarjenja vsenemških sleparjev ljudstva, veleposestnikov in poljskega kluba proti skupnosti te reforme. Slednjič izjavlja resolucija, da delavci uporabijo, ako bo treba, tudi štrajk v masi za izvojevanje splošne in enake volilne pravice.

Naslednjega dne se je bavil shod z občinskimi volitvami, ki se imajo vršiti letos na podlagi novega občinskega volilnega reda. Iz te debate je naglasiti izlasti mnenje občinskega svetovalca Reumanna, da je za občinske volitve priporočati **proporcionalni volilni sistem**, ker le po tem morejo priti tudi manjšine do upliva na občinsko upravo (kakor znano, priporočajo tudi tržaški Slovenci proporcionalni volilni sistem in jim more biti le v zadoščenje, ko čujejo, da tudi socialna demokracija spoznava, da tak način volitve odgovarja principu svobode in pravičnosti).

Proti pangermanskemu navalu.

V Rimu je začel izhajati „Courir de Balkan“, ki se bo bavil posebno z balkanskimi vprašanji. Vsa vprašanja, bodi politična, bodi gospodarska, bodi vojaška, bodi literarna, ki se tičejo balkanskih narodov, bo ta list pretresaval in obdeloval v smeri iskrenega pomirjenja in zblizevanja balkanskih narodov, da bi se na ta način mogel ustvariti jez proti pangermanskemu napredovanju grozečemu ekzistenci balkanskih narodov. List bo izhajal na francoskem in italijanskem jeziku.

Domače vesti.

O razvijanju tržaških Slovencev prinaša „Slavenska Misao“ tale članek:

Jako nas veseli, da moremo konstatovati tolažljivo dejstvo, da se je slovenski element v Trstu slednjič z vso resnostjo dal na delo narodne ekonomije, čije procvit je

— Ko smo sedaj sami, gospoda — je spregovoril gospod Žore — povem vam, da me je kraljevska milost poslala do vas, moj gospodar Dabiša.

— Kaj nam sporoča svetli tvoj gospodar? je vprašal Ivaniš radovedno.

— Po navadi, kakor doslej — je nadaljeval Žore — pošilja vam svoj kraljevski pozdrav in uverja vas o svoji milosti in prijateljstvu.

Brata Horvata sta se poklonila. — Nadalje želi njegovo veličanstvo — je govoril dalje gospod Žore — da bi vaju in vajino rodbino, pa tudi gospoda Berislava, kneza ostrviškega, čim prej videl na svojem dvoru.

— Kako misli to svetli kralj Dabiša? je vprašal ban Ivaniš.

— Moj gospodar želi, da se stalno preselite k njemu in vam sporoča, da bo njegova skrb, da dobi tvojemu gospodarstvu drug grad v zameno za Omiš.

— Torej bi trebalo zapustiti Omiš, ki nam ga je daroval mogočni kralj Stjepan Tvrdko! je rekel ban Ivaniš resno.

— Tu ti ni obstanke, gospod ban! je pripomnil gospod Žore... Ta kraj je pal pod žezlo kralja Šišmana. Kako stojis z njim, to veš bolje od mene. Ali jaz vem nekaj, česar ne ve tvoje gospodarstvo: ko smo bili še v Djakovu in je bil mir že določen, je grozil kralj Šišman, da te ali zaloti živega, ali pa te izžene iz te dežele. (Pride še.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nad ljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. Š.

Veselega obraza je stopil ban Ivaniš pred svojega gosta in ga prisrčno objel.

— Katero dobro te prinaša semkaj, čestiti Žoreto? je vprašal ban Ivaniš, stiskaje gostu roko prijateljski.

— Ne prinaša dobro mene, se je pošalil Žore po svoji navadi, ampak jaz prinašam mnogo dobrega, samih svetlih dubrovaških zlatov in beneških cekinov za svojega gospodarja.

— Tem boljše, se vsaj kralj Dabiša razveseli, ko te bo videl. Ti si največje njegovo dobro! je dodal ban Ivaniš dobre volje in je sprovel gosta v dvor, kjer so ga vsprejeli gospa Vladislava, škof Pavel, Angelija, Berislav in mladič Nikola, sin Ivanišev.

— Evo vam redkega gosta — je rekel ban Ivaniš svojim — treba ga žitom posuti!

— Dobro nam došel, gospod Žore! so pozdravljali Žoreta vsi v en glas, podajaje si

edini pogoj poštene in samostalne ekzisten-
cije vseh tržaških Slovanov.

Tudi v prošlosti so rodoljubi mislili na
povspesjevanje slovske trgovine v tej emi-
nentno trgovski luki, ali njihovo delo ni
moglo donesti zaželjenega sadu, ker niso
imeli poleg sebe mase, disciplinirane in ra-
zumne mase, ki bi bila v stanu umevati in
slediti njihovim napotkom. Sedaj je trebalo
buditi slovske zavesti; trebalo je zapuše-
nemu kmetu in delavcu tolmačiti ideal domo-
vine, dokazovati mu, da mora svoje umne in
fizične sile posvečati izključno za Slovanstvo,
h kateremu pripada in ki mnogo pričakuje
od njega ne pa za tujinstvo, ki ga je siloma
držalo v tmuni neznanja, da bi ga tem laglje
izkoriščalo.

Danes se morajo — po zaslugi vseh boril-
cev — Slovani v Trstu posvečati plodonosne-
jemu delu. Narod je osveščen in ima smisla
za samostalnost in napredek. Posebno okolica
tržaška se zaveda svojih dolžnosti in nam
daja najlepših nad za našo narodno bodoč-
nost. Okolica se je ob zadnjih volitvah po-
kazala v svoji veličastni moči in ponosu. A
komu se imamo zahvaliti v prvi vrsti na tej
zave-ti o samostalnosti našega naroda? Dej-
stvu, da je narod ekonomno napredoval, da
se gospodarski čuti svobodnejega. Ravno go-
spodarska in denarna društva v mestu in
okolici so pripomogle in pomagajo najbolj v
razvijanje slovske zavesti naroda na tej jako
važni točki Jadrana.

Zato so vsi dobromisleci rodoljubi z odu-
ševljenjem pozdravili vsaki napredek obstoje-
čih gospodarskih in denarnih društev, posebno
pa veliko podjetje „Jadranske banko“, ki
ki nas — v dnevih razdora — tolaži in ki
nas — ko svojo slabotnost in mlade sile pri-
spodabljam z močnimi neprijatelji — napol-
njuje z nado končne in bližnje zmage. Danes
pa se moremo veseliti na pomladanjem. Veli-
konočnem porodu se enega novorojenčka
„Trgovsko-obrtne zadruge“. Ta je
vskalila iz sredine združenega slovskega
trgovskega življa tega mesta („Trgovsko izo-
brazevalno društvo“), a naloga jej je, da
poleg že obstoječih denarnih zavodov koncen-
trira v slovskih rokah naš kapital, ki je
doslej povspesjeval naše raznarodovanje. Ves
čisti dobiček novoosnovane „Trgovsko-obrtne
zadruge“ bo naložen, da se nabere glavni-
ca, ki bo služila za osnovo za našo potre-
bna trgovska šola za naš množestveni
trgovski naraščaj. Novi zadrugi kli-
čemo: vivat, floreat, crescat!

Dogodki v Ricmanjih. Iz Ricmanj
nam pišejo: Minoli petek smo imeli zopet
civilen pogreb — 68-ti, odkar vladajo pri
nas sedanje razmere. Umrl je 60-letni po-
sestnik Stefan Pregarec. Z ozirom na za-
livalni dan vsega krščanstva ni svirala godba
in pevci niso pevali, kakor je sicer navadno.
Le župan je opravil molitve, kakor vselej.
— Nekrščenih otrok je sedaj v naši vasi
okolo 110.

Danes nam je sporočiti dve zanimivi
vesti. Prva je, da od sv. Jožefa sem, ko je
prišel maševat g. kanonik iz Trsta, naša cer-
kev ni bila več odprta, ker gospod župnik iz
Katinare ne prihaja več maševat ob nedeljah
in praznikih. Drugo morda simptomatično
dejstvo je, da tudi orožniki ne prihajajo več
v našo vas. Denar iz zaupnične pok. Ivano-
viča za vaše ubožce v Ricmanjih smo sled-
njič vendar tudi prejeli in sicer skupno za
božične in velikonočne praznike. V ta namen
se je nekega dne v velikem tednu podala
četvorica ricmanjskih mož k g. župniku na
Katinaro, ki upravlja cerkveno premoženje
ricmanjsko. Resnici na ljubo moramo pripo-
znati, da je bil g. župnik to pot jako ulju-
den in ljubeznjiv, iz česar bi se dalo skle-
pati, da gospod župnik ni uverjen, da so
Ricmanjci samo malopridneži.

Se neki drugi odlični obisk smo imeli
te dni. Obiskal nas je namreč (incognito)
g. c. kr. okrajni glavar iz Kopra, ki se je
menda hotel osebno informirati o razpelo-
ženju vaščanov glede znane naše afere. Nu,
iz vsega kar je čul od posamičnih oseb, s
katerimi se je razgovarjal, je mogel gospod
glavar posneti, da se Ricmanjci ne pre-
mičeno drže svojega stališča in da do re-
šitve ricmanjskega vprašanja ne pride, dok-
ler se ne odločijo kompetentni faktorji za
spremembo načina v postopanju v smislu
pravičnosti in dobrohotnosti. Brez ovinkov
priznavamo, da postopanje novega g.
glavarja napravlja kolikor toliko ugoden utis
na nas, ker se mu vidi, da ne prihaja le za
to med nas, da bi mojstroval Ricmanjce in
jim grozil — kakor je to delal njegov pred-
nik, za nas Ricmanjce kaj neblagega spomina

— ampak da mu je ležeče na tem, da objektivno
poslušala vse zvonove. In nadejamo se, da se
je g. glavar uveril, da smo sicer neizprosn
v brambi tega, kar smatramo za svoje pravo,
da pa se sicer more z nami mirno, trezno in
pametno razpravljati.

Ali je to znamenje miru in — sprave?
Pod tem naslovom smo prejeli:

„Velikonočna številka glasila tukajšnje
laške duhovščine je prinesla, zraven lepih ve-
likonočnih člankov — tudi poklon primorskim
Slovanom! V notici: „In piazza“ (Na trgu),
pripoveduje namreč kako ščavi sleparijo z
gnjati! Kakor za piruhe — nas, ta pobožni
list, kar na dveh mestih imenuje »ščave« —
kar je gotovo lepo čuti iz blagoslovljenih ust
in pa za — Velikonoč!!!

Kar so Židje, liberalci in drugi taki naši
sovražniki že davno opustili, rabijo se danes
proti nam ti nazovi-branitelji svete Kristove
vere miru in ljubezni! Naše ljudstvo naj si
zapomni, da je glasilo preznane italijanske
duhovščine, ki razliva gnojnico, iz katere iz-
puhitejajo — »ščavi« in naj dokaže tem sra-
motilcem naše narodnosti, da ščavi, nesramni
ščavi, sužnji svoje lastne narodne strasti so
oni, ki žalijo eno celo narodnost, mesto da
bi po Kristovih naukih propovedovali mir,
ljubezen, spravo, vstrpljivost in mejsebojno
spoštovanje ter govorili narodom: Mir vam
bodi!! Ali še ne pride metla, ki pomete od
tu te fanatike, ki tako narobe in grešno vrše
svojo svečeniško nalogo in ki sami gazijo v
blato svoje svete zvanje?! Saj je tudi Krist
podil iz tempeljna — nevredejte!

Razglas c. kr. namestništva. — Z
začetkom šolskega leta 1906.—1907. se po-
deleč glasom ukaza c. kr. ministerstva za bo-
gočastje in nauk z dne 26. decembra 1903.
št. 24425, na državnih obrtnih šolah, učiliščih
za tkaninsko obrtnižo, staviteljstvenih roko-
delskih šolah, c. kr. strokovnih šolah za po-
samezne obrtne stroke (izvzemši c. kr. šole za
čipkanje in za pletenje košaric) učnih tečajih
za stavbne in umetniške rokodelce, ki so v
zvezi z obrtnimi državnimi učilišči in na 3
razrednih državnih rokodelskih šolah (v Pri-
morji na c. kr. državni obrtni šoli v Trstu in
na c. kr. strokovni šoli v Marjanu) državni
štipendiji z najmanjšim zneskom mesečnih 30,
oziroma 40 kron. — Prosilci za te štipendije
imajo glavitati svoje na ministrstvo, ki bo
časťje in nauk naslovljene in s potrebnimi
izkazili opremljene prošnje za štipendije do
15. maja 1906. pri ravnateljstvu (vodstvu)
one šole, v kateri hočejo vživati svoje izo-
brazevanje v naslednjem šolskem letu, in sicer
tudi tedaj, ako spada kraj dotične šole v
drugo upravno ozemlje (deželo), nego točasno
bivališče prosilčevu. — Prošnjam je priložiti:
1. krstni ali rojstni list prosilčev; 2. izkazilo
domovinske pravice prosilca ali njegovih ro-
diteljev (domovnicu); 3. izkazilo o načinu in
dobi morebitnega službovanja v praksi (učno
spričevalo, delavsko spričevalo itd.); 4. izka-
zilo o šolski omiki (zadnje letno ali tečajno
spričevalo, šolsko sporočilo, izkaz), in ed-
hodno spričevalo morebitno obiskanega obrt-
nega nadaljevalnega izobraževališča; prosilci,
ki se hodijo v šolo, ko vlagajo prošnjo, imajo
priložiti tudi zadnje polletno spričevalo ozi-
roma zadnje šolsko sporočilo; 5. ubožni ali
siromašni list roditeljev oziroma prosilca, iz
kojega so razvidni tudi poklic (stan) bivališče,
gnotne in družinske razmere roditeljev ozi-
roma prosilca. — Ob podeljevanji štipendijev
se bodo prosilci jemali v ozir tako-le: 1. Oni
prosilci, ki so, ne kratač posebnih sprejemnih
pogojev vsake šole, v obrtu, v katerem se ho-
čejo izobraziti, praktično poslovali najmanj
dve leti ter vrh tega z dobrim vspehom do-
vršili vsaj dvorazredno obrtno nadaljevalno
izobraževališče; 2. oni, ki so, ne kratač po-
sebnih sprejemnih pogojev vsake šole, v obrtu,
v katerem se želijo izobraziti praktično poslo-
vali najmanj dve leti, ne da bi bili vspešno
obiskovali obrtno nadaljevalno izobraževališče;
3. oni, ki se brez poprejšnje obrtne prakse
hočejo izobraziti v kakih prej imenovanih šol
ali šolskih oddelkih.

C. kr. ministerstvo za poljedelstvo
je z odlokom od 30. marca 1906 št. 9627
izločilo v koperski politični okraj spadajoči
bazetski sodni okraj iz pazinskega gozdnega
okrajja, ter ga združilo s tržaškim gozdnim
okrajem.

Tujci v Opatiji. Od 1. sept. 1905. do
15. aprila 1906. je prišlo v Opatijo 16.887
oseb. Od 13. do 15. aprila 1906. je prišlo
478 oseb. Dne 15. aprila 1906. je bilo nav-
zočih 3113 oseb.

Vezuvov pepel je padal mej dežjem
včeraj predpoludne tudi v Trstu.

Opereta „Čevljar baron“. Še trije
dnevi nas ločijo do najavljene operete „Čev-
ljar baron“. Solisti in solistkinje, kakor vse-
ukupni pevci so se prav pridno izurili v svo-
jih vlogah, in za nedeljo, dne 22. t. m. mo-
remo zagotoviti izredni vzitek, toliko od strani
pevcev, kolikor tudi od strani dramatičnega
osebja. „Slovsansko pevsko društvo“ je pre-
vzelo nalogo, da priredi nekaj izrednega in
da ostane na svojem dobrem glasu. To za-
gotovljajo tudi vsi, ki bodo iz prijaznosti so-
delovali, med njimi najbolj po dolgem času
zopet nastopivši g. Borovščakov (Grebenc),
gospa Štularjeva, znanka na dramatičnem po-
lju, g. Štular kakor Nacelj, gospa in gospod
Ponikvar, g. Gradišar, gce. Odinalova, Košir-
jeva, Janova, gg. Kerševani, Dekleva in Bo-
leslavski ter pevski zbor „Slovskega pev-
skega društva“. Začetek ob 7. uri in pol zve-
čer. Sviral bo vojaški orkester. Sedeži se
prodajajo pri vratarju „Narodnega doma“
(glavni vhod).

Družba sv. Cirila in Metodija je
razposlala te dni občinskim odborom sledečo
prošnjo:

Slavno županstvo!
Tujejezični listi očitajo semintje „Družbi
sv. Cirila in Metodija v Ljubljani“, da zna
biti gibčna. Nam je tuprično ta ista po-
hvalna gibčnost pripoznati društvu „Süd-
marki“ in pa enemu nemških srenjskih od-
borov. V novinah čitamo namreč, da je dne
23. februarja t. l. občinski odbor mesta
Spital-ob Dravi ugodil prošnjam „Südmarke“
ter dovolil imenovanemu društvu vsakoletnih
K 50 podpore. Obenem je slenil, da bo za
naprej slednje uradno pismo in listino — ki
pojde čez prag občinske hiše — kolekoval z
„Wehrschutzmakami“: t. j. znakami tega
nemškonnarodnega društva.

Prepričani Vaše domoljubne volje Vas
prav vljudno prosimo, da posnemate gibčnost
naroda, ki se mu je za svoj obstanek bati
prav tako malo, kakor se nam je semertje
bati prav zelo. Dosedaj ste nas obvestili dve
slovsnski srenji, da vsled naše že enkratne
prošnje do vseh slovsnskih slavnihi župan-
stev kolekujete svoje listine z našim narodnim
kolekom.

V ime domovinske stvari in pa, da sve-
tite svojim podanikom vabljivim izgledom,
naše 170. vodstvene seje izza 21. marca
1906. da bi prav kmalu sklenili v prid naši
slovsnski narodnosti to isto, kar je špitalska
občina ukreniti zaala v hasek nemškemu
rodu. Mi ne zahtevamo od slovsnskih srenj,
da bi čez noč postale češke srenje; ki jim je
„Osrednja češka matica“ ljuba punčica v na-
rodnem očesu in katere ne prezira menda
niti ena izmed njih.

A to si pa usojamo beležiti Vam v tem
pisanju, da bodimo vsaj na nevrtrah slovs-
nskih tleh naše družbe kar je moč gibčni in
kar je moč energični. Te gibčnosti in te
energije tudi naši narodni nasprotniki prič-
kujejo od nas in na v notranjem cenijo tem
bolj, kolikor bolj se bližamo imenovanima
lastnostima.

Slavni srenjski odbor! Udejstvimo svo-
jim neprijateljem to njihovo opravičeno prič-
akovanje!

Iz bil mu je oko. 18-letni zidar Fran
Gerdol in 20-letni poljedelec Karol Škilan,
oba iz Rocola, sta se predsinočnjim pred
dvorcem Revoltella sprla in strela. Konec
pretepa je bil ta, da je Gerdol Škilanu s
pestjo izbil desno oko. Škilan je moral v
mestno bolnišnico, a Gerdol je bil aretovan.

Samomor. Včeraj v jutro ob 7. uri so
našli meji grobovi na katoliškem pokopališču
pri sv. Ani, ležečo na tleh in zvijajočo se v
bolečinah mlado žensko. Bila je 21-letna ši-
vilja Margarita Boga, stanujoča v ulici S. Ci-
lino št. 638. Bila je izpila precejšnjo mno-
žino karbolne kisline ter je kmalu potem
umrla. Bil je sicer poklican k njej škedenjski
okrajni zdravnik dr. Poliak, a ni jej mogel
pomagati, ker je bilo že prepozno. V žepu
njene obleke so našli pismo, v katerem je iz-
javljala, da se zastrupi radi neke neozdrav-
ljive boleznii.

Požar v gozdu. Predvčerajšnjim popo-
ludne okolu 1. ure je bil navstal požar v bo-
rovem gozdiču na Trsteniku. Gasilci, ki so
tako prihiteli gasiti, so po enournem delu po-
gasili ogenj, ki je bil uničil le kakih 100 štir-
jaskih metrov gozda.

Prijavljena tatvina. — 27-letni Aldo
Apollonio, stanujoči v ulici Canova št. 13, je
prijavil včeraj predpoludne na policiji, da so
mu včeraj v jutro ob 6. uri in pol neznan
tatovi iz kuhinje njegovega stanovanja, ki je
bila odprta, ukradli suknjo in telovnik, vredno

oboje 36 kron, a s telovnikom tudi srebrno
uro in srebrno verižico, ki sta bili v telovni-
kovem žepu in ki sta vredni 76 kron.

Koledar in vreme. Danes: Marcellin; Dra-
gislav; Gospava. — Jutri: Anzelmi; Ljubosav; Dra-
gomira. — Temperatura včeraj: ob 3. uri popoldne
+ 16° Celsius. — Vreme včeraj: dež.

Društvene vesti in zabave.
Ruski kružok javlja, da odpade nočnj
pouk v hrvatskem kurzu, ker je učitelj vsled
nepredvidjenega vzroka zadržan. Prihodnja
ura v ponedeljek.

„Slovsansko pevsko društvo“ opozarja
igralke, igralce in pevce, na skupno vajo, ki
se vrši danes ob 8. uri in pol zvečer v ko-
certni dvorani „Narodnega doma“.

Na Ustju pri Ajdovščini prirede na-
rodno-napredni mladeniči dne 22. aprila t. l.
veliko plesno zabavo v pokritih prostorih g.
Ig. Stibila. Pri plesu bo svirala polnoštevila
godba. Začetek ob 3. uri popoldne.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je
vzelo na znanje pravila novega glasbenega
društva „Ilirija“ v Trstu.

**Slovsansko pevsko
društvo“ v Trstu**

naznanja sl. občinstvu, da vpizori
v nedeljo, dne 22. aprila t. l.
v koncertni dvorani „N. Doma“
opereto „ČEV LJAR BARON“
Iz prijaznosti sodelujejo; občeznani humo-
rist g. Vek. GREBENC, g.a Zofka ŠTULAR,
g.a Karla PONIKVAR, g. Radoslav ŠTULAR
in g. N. PONIKVAR.

**Pevsko društvo „Adrija“ v Barkov-
ljah** si je izvolilo na občnem zboru v nedeljo
dne 8. t. m. sledeči odbor: Janko Pogorelec,
predsednik; Hinko Martelanc, podpredsednik;
Hinko Pertot, tajnik; Ernest Pertot, blagaj-
nik; Leopold Martelanc, Evgen Vodopivec,
Drag. Pertot (od Jakoba), Vekoslav Grbec in
Fran Matjačić, odborniki; Ivan Pertot, Anton
Mozetič, Anton Vodopivec, namestniki; Dra-
gotin Milič, Radi Ferluga, Janko Krošelj,
pregledovalci računov.

Trž. podružnica Slov. plan. društva
vabi na popoldanski izlet v Rožansko-dolino,
ki bo v nedeljo 22. aprila t. l. Odhod iz
Trsta vlakom državne železnice ob 2. uri 25.
m. do Drage. Iz Drage peš preko Botača v
Rožansko dolino in potem Boršt. Povrat v
Trst iz Boršta poljuben. Izletniki, ki se ude-
leže večerne predstave v „Narodnem domu“,
povrnejo se lahko s prvim vlakom ob 6. uri
in pol.

Rožanska dolina je jedna najbolj romanti-
čnih dolin naše bližnje Istre. Človek se
znajde hipoma in brez vsacega napora v po-
pólnoma planinskem svetu, po katerem se
vije mal gorski potok obdan mogočnim skal-
lovjem itd. Na planinsko svidenje!

NB. V slučaju neugodnega vremena se
izlet odloži. O d b o r.

**Društvo c. kr. poštarjev in poštinskih
upraviteljev na Kranjskem, Primorskem
in Dalmaciji,** bo imelo v torek, dne 15.
maja 1906. ob 10. uri predpoludne v sejni
dvorani c. kr. poštnega in brzojavnega rav-
nateljstva v Trstu svoje XXIV. redno zborov-
vanje in obenem tudi IX. redno zborovanje
bolniške blagajne neararičnih poštinskih upra-
viteljev na Kranjskem, Primorskem in Dal-
maciji.

„Društvo slovsnskih profesorjev“ bo
imelo svoj ustanovni shod dne 22. t. m. ob
10. uri predpoludne v mali dvorani ljublan-
skega „Nar. doma“.

Pred porotnim sodiščem.

Včeraj se je imela vršiti kazenska raz-
prava radi žaljenja časti potom tiska proti
Viktorju Cuttin, uredniku lista „Il Sole“, An-
tonu Delpin, kakor bivšemu odgovornemu ured-
niku istega lista, in proti Valentinu Vouku,
tiskarju istega lista, in sicer na zatožbo zdrav-
nika dr. a Gilberta Sinigaglia. Stvar je že
dobro poznana. Dne 9. julija l. 1904 je nam-
reč list „Sole“ prinesel članek, v katerem je
bilo meji drugim rečeno jasno, da dr. Sini-
gaglia kakor ostetrik prikriva umetno pro-
vzročene splave. Temu članku so sledili drugi
v dneih 11. in 13. julija 1904, v katerih se
je ista obdolžitev vzdrževala. Na podlagi teh
člankov je državno pravdnštvo uvedlo kazens-
sko preiskavo proti dr. u Sinigaglia, a ta je
uložil proti pok. Camberju in proti Viktorju
Cuttin kazensko ovadbo radi obrekovanja, na
podlagi katere ovadbe je državno pravdnštvo
uvedlo preiskavo tudi proti Camberju in proti
Cuttinu. No, toliko preiskava proti dr. u Si-

nigaglia, kolikor ona proti Camberju in proti Cuttinu, sta končali s tem, da je državno pravdnstvo odstopilo od kazenskega postopanja radi neobstojanja zločina. Na to je dr. Sinigaglia tožil pok. Camberja in Cuttina radi žaljenja časti potom tiska ter je to tožbo razširil tudi na Delpina in na Vouka. Ker je pa mej preiskavo, uvedeno vsled te tožbe, umrl toženec Rihard Camber, se je ista omejila na ostale tri tožence, ki so bili pozvani na razpravo za dne 30. junija l. 1905. Na tej razpravi je toženec Cuttin zahteval, da se zaslišijo nekatere priče in ker je bil ta njegov predlog sprejet, je bila razprava odgodjena na prihodnje (sedaj zadnje minolo) zasedanje porotnega sodišča. Oni dan pa, ko se je imela vršiti ta razprava, je bil Cuttin v bolnišnici, kjer so mu zdravniki izvršili neko operacijo, in radi tega je bila razprava zopet odgodjena na sedanje zasedanje porotnega sodišča.

Razprava se je torej imela vršiti včeraj, a toženca Cuttin in Delpin nista prišla, niti jima ni bil vročen poziv, ker že več časa nista v Trstu. Vsled tega je bila razprava tudi včeraj odgodjena do prihodnjega zasedanja porotnega sodišča. A sklenilo se je včeraj na predlog tožiteljevega zastopnika odvetnika dr. Puecherja, da se vsa stvar zopet izpéči državnemu pravdnstvu v svrhu reasumiranja kazenskega postopanja radi zločina obrekovanja. Odv. dr. Puecher je namreč utemeljil ta svoj predlog z raznimi novimi dejstvi, na podlagi katerih je sodišče sprejelo njegov predlog. Glede predloga dr. Puecherja, naj se uvede kontumacijsko postopanje, je sodišče prepustilo tožitelju, naj v tem oziru uložijo posebno prošnjo na deželno sodišče.

Darovi.

Za revno družino Kočevar so nadalje darovali: gospa Zinka Berlot iz Tolmina 2 K, Jožefa Neimenovana 2 K in neimenovana gospa I K 20 stotink. V imenu obdarovanih se prisrčno zahvaljujem in priporočam reveže v nadaljnjo podporo. **Krivos.**

Za moško podružnico sv. Cirila in Metodija v Trstu je darovalo omizje v gostilni „Gospodarskega društva“ v Škednju znesek K 6,50. Ta denar hrani uprava „Edinosti“.

Za „Dijaško podporno društvo“ v Trstu je darovalo dne 19. marca t. l. društvo „Jadrani“ v Trstu znesek K 4,06. Tudi ta znesek se nahaja pri upravi „Edinosti“.

Razne vesti.

Sibirski železnica „Rus. Gosudarstvo“ poroča, da so v ruskem ministerstvu za promet izdelali načrt za drugi tir na sibirski železnici. Načrt da predlože te dni državnemu svetu. Najprej postavijo drugi tir na progi Ačinsk-Irkutsk.

Spremembe na italijanskem poslanstvu v Berlinu. „Wiener Tagblatt“ poroča iz Rima, da bo italijanski poslanik v Berlinu odpoklican. Njegov naslednik postane baron markiz San-Giuliano.

Brzobjavne vesti.

Potres v San Franciscu.

SAN FRANCISCO 18. Kmalo po osmi uri zjutraj je sledil drugi sunek, ki je še poteval splošno paniko. Prebivalci so prestrašeni bežali po ulicah. Sunek je trajal le malo časa.

NEW-JORK 18. Iz San Franciscu javljajo, da je na stotine ljudi izgubilo življenje. Vse brzobjavne proge, izvzemši eno, so razdejane. Vsled potresa so se pokvarile cevi vode in plina, vsled česar primanjkuje vode. Na mnogih krajih mesta je pričelo goreti. Mestna palača, ki je stala 7 milijonov dolarjev, se je zrušila. Ni možno opisati panike in obupa, ki vladata v San Franciscu. Iz mnogih hiš so ljudje zbežali na ulice v sami strah. Zrušilo se je mnogo hiš, prebivalci so našli smrt pod razvalinami. Najbolj so poškodovana poslopja v Market-Streetu. V nekaterih delih mesta so porušene cele ulice.

NEW-JORK 18. (Ob 3. uri popoldne) Vsa stran San Franciscu, vidna z morja, je v plamenu. Ogenj se razširja silno naglo in nevarnost je velika, da pogori vse mesto. Med drugimi se je vsled potresa zrušil neki hotel, pod katerega razvalinami je našlo mrt nad 70 oseb; drugi štirje hoteli so poškodovani. Neka druga privatna hiša se je porušila, razvaline so pokopale 80 oseb. Južno od Market-Street je eksplodiral rezervoar plina, kar je povzročilo nov požar. Banke so za-

prete. Po ulicah patulirajo vojaki, ki imajo nalogo ustreliti vsakogar, ki ga zasačijo na tlatvini.

Neka brzobjavka iz Sacramenta poroča, da se je vsled potresa vdrla železnica med Suisunom in Banicio tri milje na daleč. Najnoveje vesti predstavljajo katastrofo mnogo večjo, nego se jo je sodilo v začetku.

Iz Čikaga poroča „Union Pacific Railroad Company“ da so razdejane vse njene proge zapadno od Ogdena (Utah). Prostor, na katerem se je pojavil potres, zavzema več sto tisoč kvadratnih milj.

WASHINGTON 18. Potres, ki je razdejal San Franciscu, je bil razširjen po vsem ameriškem kontinentu. Seismograf se je tresel še o poludne, kar je bilo znamenje, da sunki še niso ponehali.

LONDON 19. Vsa poročila, ki prihajajo semkaj iz San Franciska, potrjujejo, da je bil ta potres najgroznejši, kar jih je zadelo ameriškino obal Tihega oceana, ki je toli pogosto obiskovana od podzemeljskih stresljajev. Zato pa so tudi poslopja v San Franciscu zgrajena po posebnem sistemu, ki jim omogoča večjo rezistenco proti potresom. Municipalna palača je bila n. pr. zgrajena po tem sistemu ter je stala tri milijone in pol dolarjev. In vendar so se tudi ta poslopja rušila, kakor da so iz kart. Katastrofa je trajala kake tri ure. Že po prvih sunkih se je zemlja odprla na posamičnih mestih na meter na široko. Ali večja poslopja so se vzdržala. Po poznejih sunkih pa so se tudi porušila in vse mesto se je spremenilo v velikansko razvalino. Kolesa tramvaja so šla na kose, a tiri so se pogreznil v zemljo. Vse železniške zveze so bile v hipu pretrgane. Iz hišnih razvalin pa so začeli svigati velikanski plameni. Kar ni porušil potres, je uničil ogenj. Vsa prizadevanja gasilcev, da bi gasili ogenj, so bila brezuspešna, ker so bili vodovodi razdejani. Da bi rešili tiste hiše, ki jih ogenj še ni zajel, so kar cele goreče ulice, razstreljevali v zrak. Uničena je plinarna in električna naprava, tako, da je mesto ostalo brez vode in luči. Podrte so tudi vse bolnišnice. Ljudstvo je begalo kakor znorelo in je izbuljenimi očmi gledalo na razvaline. Mnogo oseb je znorelo od strahu. Škoda je seveda velikanska, nepreračunljiva. Vsega skupaj se je porušilo kakih 5000 hiš. Ogenj divja dalje. Glede števila ljudij, ki so se pogubili, se ne ve še nič pozitivnega.

NEW-JORK 19. Povodom katastrofe v S. Franciscu se v vseh delih države ustanovljajo pomožni odbori za ponesrečence.

Vlada je izdala odredbe, da se med bedno prebivalstvo, razdele živila, šotori in zdravila. Škoda, ki jo je povzročil potres v S. Franciscu, cenijo najmanj na 100 milijonov dolarjev.

OAKLAND 19. Semkaj prihajajo potniki iz drugih mest Kalifornije. Santa Cruz, Monterey il Roy in Hollister so razdejani. Mnogo ljudi je bilo ubitih. Izlasti je mnogo mrtvih v Santa Cruz. Govori se, da je v Santa Rozi 200 oseb mrtvih, 10.000 pa brez strehe. Izpod razvalin blaznice v Agnewu so izveкли 120 mrličev, 150 jih je najbrž še pod razvalinami.

NEW-JORK 19. Iz San Franciscu poročajo: Med mnogimi drugimi poslopji, je bilo z dinamitom razstreljeno tudi poslopje Western Union and Postal Tel. Company ter 11-nadstropno poslopje Union Trust-Company, da se je preprečilo nadaljnjo razširjenje požara. Palace Hotel in Grand Hotel sta se zrušila. Večina gledališč, med temi opera, se je vsled potresa zrušilo. Lope Southern-Pacific železnice, ležeče ob obali, so tudi razdejane; na tisoče tonelast premoja je vsled tega propadlo v morje. Iz Sacramenta je dospela vest, da je bilo predmestje Santa Rosa vsled potresa razdejano; nad 200 oseb je pri tem izgubilo življenje.

WASHINGTON 19. Funston je danes iz S. Franciscu brzobjavil vojnemu oddelku da je mesto faktično razdejano.

NEW-JORK 19. Neka brzobjavka iz Čikaga poroča, da znaša škoda, povzročena v San Franciscu po požaru, ki jo bodo trpele zavarovalnice proti ognju, okolu 250 milijonov dolarjev.

OAKLAND 19. (Reuterjev biro) Azijski mestni del v San Franciscu je razdejan. Istotako sta zrušena cerkev in kolegij Sv. Ignacija, eden največjih zavodov Jezuitov, čegar zgradba je stala dva milijona dolarjev. Zadnja poročila iz Palo Alto pravijo, da so kamnitna poslopja Standfordovega vseučilišča močno poškodovana in da je mnogo zidov zadobilo razpoke; nasprotno pa ni močno poškodovano kalifornsko državno vseučilišče,

ležeče na vztočni strani zaliva San Franciscu.

OAKLAND 18. (ob 8. uri zvečer). Požar v S. Franciscu se naglo razširja, tudi Stolni hotel je že v ognju. Vsled prerane eksplozije pri razstreljevanju nekega poslopja je bilo 15 mož ubitih. Hotel „Terminal“ se je zrušil, 20 oseb, ki so bile zasute, je zgorelo. Tudi kovnica denarja v S. Franciscu baje gori. Tukajšnji listi cenijo, da je bilo 500 do 700 ljudi ubitih, okolu 1000 ranjenih, onih, ki so brez strehe, da je pa nad 20.000. Okraj južno od Market-Streeta, med vodno stranjo in Misijko ulico, je pogorel tudi v mestnem delu milijonarjev na Nob-Hillu in na višinah ob Oceanu je potres povzročil baje veliko škode.

NEW-JORK 18. (ob 7. uri zvečer) Ne glede na razne neverojetne govornice, pravijo zadnja poročila iz Oaklanda, da je položaj v S. Franciscu obupen. Mestni deli v Market-Folson-Streetu, v katerem se nahajajo najlepša poslopja, so pogoreli. Veči del poslopij, ki niso uničena po požaru, je vsled potresa močno poškodovan. Tudi iz S. José poročajo, da je bil tamkaj močen potres, vsled česar je bilo razdejanih več poslopij ter ubitih mnogo ljudi. V Agnewu pri S. José se je porušila tudi blaznica, in je pod razvalinami našlo smrt mnogo njenih prebivalcev. Brzobjavne družbe, ki so bile prisiljene zapustiti S. Franciscu, so se nastanile v Oaklandu, na drugi strani zaliva.

NEW-JORK 18. (ob 11. uri po noči). (Reuterjev biro). V S. Franciscu sta odposlana dva polka vojakov, da stražijo imetek, ki so ga prebivalci znosili na ulice in ki se ga cenijo na milijone. Iz Palo Alto v Kalifornijski državi poročajo, da je vseučilišče Sanford, ki je je Sanford ustanovil z mnogo milijoni stroškov, skoraj popolnoma razdejano.

Potres v Sarajevu.

SARAJEVO 19. Ob 11. uri popoldne je bilo čuti tukaj kratek, močan, valovit potres v smeri od zapada proti vztoku.

Ogrska.

BUDIMPEŠTA 19. „Ogrski biro“ poroča z Dunaja: Minister notranjih stvari grof Andrassy in pravosodni minister Polonyi sta dospela danes semkaj ter bosta popoldne vsprejeta od cesarja v avdienci.

Iz Lensa.

LENS 19. Včeraj ob 4. uri popoldne so morali dragonci proti štrajkovcem postopati z golim orožjem. Eden častnikov je bil s kamenom težko zadet, ranjenih je bilo tudi več drugih dragoncev. Potem ko je poveljnik čet brezuspešno pozval demonstrante, naj se razidejo, je ukazal nabasati, nakar so se štrajkoyci umaknili. Zdi se, da se je mir povrnil, vendar je pogled na mesto žalosten. Mnogo vojakov in konj je bilo ranjenih, dočim je bilo na strani štrajkovcev le malo poškodovanih. Sindikat rudarjev je izdal proglas, v katerem protestuje proti postopanju vojaštva ter pozivlja štrajkovce na miren odpor.

LENS 19. Dragonski poročnik in neki orožnik, ki sta bila na včerajšnjih nemirih ranjena, sta danes za ranami umrla.

Mednarodni kongres za medicino in kirurgijo.

PARIZ 19. V Lizboni je bil včeraj odprt mednarodni kongres za medicino in kirurgijo.

Profesor Curier ponesrečil.

PARIZ 19. Neki tovorni voz je povozil profesorja Curier-ja, izumitelja radiuma, Curier je bil mrtev na licu mesta.

Dogodki na Ruskem.

PETROGRAD 19. Državni svet je na svoji včerajšnji seji sklenil dopustiti nemški,

letiški in estiški učni jezik v privatnih šolah baltičkih pokrajin, ki ne dobivajo državne podpore. Le za slovnstvo, zgodovino in zemljepis ostane obligaten ruski učni jezik.

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli dne 19. aprila:

Leopold Spitzer, uradnik, ZAGREB; Karol Ehrenzweig, uradnik, DUNAJ; Gustav Weiss, trg., DUNAJ; Karol Reich, trg. potnik, DUNAJ; Sidonia Marospi, zasebnica, BUDIMPEŠTA; Ivan Gemmrig, grajšč. oskrbnik, MONASTIR; Henrik Colledan, elektr., PULA; Sigmund Sarger, trg. ag., DUNAJ; Herman Seidl, trg., KREMS; Matija Prekarek, trg., DUNAJ; Adolf Kronbauer, trg., PRAGA; Kálmán Wildmann, kr. uradnik, FOGARAS (Ogrska); Lajos Konhazy, kr. uradnik, FOGARAS (Ogrska); Avgust Grohok, uradnik, LVOV; Fran Gulda, LVOV; Dr. Sigmund Fränkel, vseuč. prof., DUNAJ; Ivan Okić, ravnatelj, KRAPINA.

Št. 4998

Oglas dražbe.

Dne 26., 27. in 30. aprila t. l. oddado se potom javne dražbe na po pisanem e. kr. okrajnem glavarstvu lovi tu doli navedenih občin za 8-letno dobo v zakup.

Vzkljena cena v kronah je označena za vsako občino kraj imena dotične občine.

Dražba začne ob 10. uri popoldne oziroma ob 3. uri popoldne. Vraččino je položiti najkasneje do 10. ure popoldne oziroma do 3. ure popoldne.

Natančneja pojasnila daje podpisano e. kr. okrajno glavarstvo ob uradnih urah.

C. kr. okrajno glavarstvo v Sežani

dne 18. aprila 1906.

dne 26. aprila ob 10. uri predp.	dne 26. aprila ob 3. uri popol.
Kazlje 100	Kobdil 46
Štorje 130	Koboli 14
Lipa 50	Štanjel 40
Kostanjevica 70	Sela 80
dne 27. aprila ob 10. uri predp.	dne 27. aprila ob 3. uri popol.
Divača 140	Podgrač 54
Vareje 36	Škoflje 70
Mišličje 10	Barka 46
Vatovlje 28	Ležeče 120
dne 30. aprila ob 10. uri predp.	dne 30. aprila popoldne
Tomaj 70	Berje 100
Vojsčica 70	Ivanigrad 40
Merče 269	
Povir 300	

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lasna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (Solsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Dustrovan cenik brezplačno in franco.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.
Dustrovan cenik brezplačno in franco.
Tovarna pohištva
RAFAEL ITALIA
Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij
TRST
ulica Malcanton št. 1
po zelo nizkih cenah.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Prevroša voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevali.

I. SERRAVALLO

Trst.

Trgovina.

Borzna poročila dne 19. aprila.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.17—19.17, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.45—240.50, Francija K 95.85—95.95, Italija K 95.75—95.90, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.40—117.55, nemški bankovci K —, avstrijska ednosta renta K 99.50—99.80, ogrska krona renta K 95.55—95.85, italijanska renta K —, kreditne akcije K 684.— 686.—, državne železnice K 683.5— 685.50, Lombardi K 121.— 125.—, Lloydove akcije K 705.— 710.—, Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenkredit 1880 K 302.— 310.—, Bodenkredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 150.50 do 1.250 Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.10	101.—
— srebro	101.25	101.10
Avstrijska renta v zlatu	117.5	117.95
— v kronah	99.60	99.70
Avstr. investicijska renta 3 1/2%	90.70	90.70
Ogrska renta v zlatu 4%	115.10	114.90
— kronah 4%	95.85	95.70
— 3 1/2%	86.80	86.65
Akcije nacionalne banke	164.—	164.—
Kreditne akcije	685.75	68.—
London, 10 Lstr.	240.35	240.35
100 državnih mark	117.32 1/2	117.32 1/2
20 mark	23.45	23.45
20 frankov	19.14	19.15
100 ital. lir	95.80	95.80
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francozka renta 98.75, italijanska renta 105.15, španski exterieur 93.67, akcije otomanske banke 641.—, Menjice na London 250.95.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice 735.—, Lombardi —, unificirana turška renta 92.89, avstrijska zlata renta 98.50, ogrska 4% zlata renta 96.80, Länderbank 465.—, turške srečke 143.—, parizka banka 15.67, italijanske meridionalne akcije 783.—, akcije Rio Tinto 16.63, Vzdržana.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 90.%, srebro 29.29, Lombardi 5.%, španska renta 93.—, italijanska renta 104.1/2, tržni diskont 3 1/2, menjice na Dunaju 24.34, Mlačna.

Tržna poročila 19. aprila.

Budimpešta. Pšenica za april K 16.52 do K 16.54, ri za april 13.58 do 13.60, ves za april K 15.92 do 15.94, koruza za maj K 13.42 do K 13.44.

Pšenica: ponudbe in povpraševanje: srednje, tendenca mirna. — Prodaja: 16.000 meterskih stotov, deloma za 5 stotink nižje. Druga žita mirneje.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 47.25, za julij 48.—, Mirno.

New-York (Otvorjenje). Kava Rio za bodočo dobavo. Stalno, nespremenjeno, do 5 stotink višje. Prodaja: 2000 vtič.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za maj 35 1/2, za september 39 1/2, za december 39.%, za marec 40.%. Stalno. — Kava Rio navadna loco 28—40, navadna reelna 41—42, navadna dobra 43—44.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2 Sh. Mlačna.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.15, za julij 15.50, za maj-avgust 15.75, za julij-avgust 15.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.95, za maj 23.90, za maj-avgust 23.65, za julij-avgust 23.45 (mirno). — Muka za tekoči mesec 30.95, za maj 30.0, za maj-avgust 30.55, julij-avgust 30.90 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 58.50, za maj 58.75, za maj-avgust 59.50, za sept.-dec. 60.75 (mirno). — Spirit za tekoči mesec 40.1/2, za maj 40 1/2, za maj-avgust 40.—, za september-dec. 36.%, stalno. — Sladkor surov 88% uso nov 22.1/2—22.1/2, (mirno) bet za tekoči mesec 25.%, za maj 25.%, za maj-avgust 26.1/2, za oktober-januar 27.1/2, (mlačno), rafiniran 56.50—57.—. — Vreme: dež.

Vosek Exelsior
za svetliti parkete
Kremo Exelsior za čevije
ste ju že poskušali?
Neprekosljivo!
Dobiti je povsod.
Tovarna voska za svetliti
Escher & Dal Seno
TRST — ulica Giulia 76 — TRST

Električno vpeljavo
izvršuje
Franjo S. Dalsasso
TRST
ulica S. Spiridione št. 6.

Invencijirana mehanična delavnica
za
inštalacije plina, vodovodov in tovarna aparatov za acetilenski plin
zapriseženega izvedenca
JOSIPA JESCH
TRST, ulica dei Gelsi št. 7
Koncesionirana od c. kr. namestništva v Trstu
izvršila je že preko 200 inštalacij.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Velika zaloga koles (bicikljev)

Germania in Nazionale
koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG
pri kolesih in motocikletih potrebnih pritisklin

mehanična delavnica — kolesarska šola
GIUSEPPE EGGER
TRST — Piazza della Caserma št. 3.

Najfinojše
namizno in jedilno olje
se vdobi pri
narodni zalogi olja

Trg Barriera št. 3. Ivan Millonig, lastnik

Barvarnica
pralnica in čistilnica na suho
(s parnim strojem)
za obleko brez razdiranja, blago, pohištvo
preginjala itd., kakor tudi dežnike

TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Boegan
O priliki plesov se izvrši najhitreje.
Preginjala se lika po 20 vtič. komad.

Prvo primorsko podjetje za
prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST
Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847
Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.
Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih
patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.
(Pohištvanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.
Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“.
ČIŠČENJE IN SHRANJEVANJE PREPROH
Točna postrežba in nizke cene.

Dr. KOLB
bivši asistent poliklinike na Dunaju, naslednik
Dr. A. Mitták, ulica della Zonta št. 7, I. — TRST
Plombovanje zob po najboljših znanstvenih zistemih.
Umetno zobovje z ali brez plate izvršuje z največjo dovršenostjo g. **Hans Schmidt, bivši sodrug Dr. A. Mittáka**
odlikovan z „Grand Prix“ in zlatimi kolajnam na rastavah
v Rimu, Berlinu in Saint-Luis.

C. VECCHIET
ZLATAR
TRST - Corso št. 47 - TRST
Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur.
Kupuje in zmenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti.
Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstno zlatenino, srebrnino in žepne ure.
Cene zmerne.

Ustanovljena leta 1867.
Odlikovana
livarna V. Vincenc Osvaldella
ul. Media 28 TRST Telefon 374
Mehanična delavnica.
Stroji za obdelovanje lesa. Kmetijski stroji.
Stiskalnice za grozdje,
najnovejšega sestava na množični obrat in naprednočim
pritiskom. — Obiralnice za oljke. — Stiskalnice za oljke
z obratom na vijak in vodnim pritiskom.
Vodne stiskalnice. Proračuni na zahtevo.

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386-80 K, izplačane odškodnine: 82.737.159-57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojavnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Uničevalci komarjev
Da bodete spali mirno in brez nadleže, da si ohranite Vaše obleke in Vaše kože pred molji ter da uničite škodljive učinke nezdravega zraka po sobah in stanovanjih, rabite
ZIRILLI-jeve kadeče se stožce
Na prodaj v vseh mirodilnicah in lekarnah.

EVGEN BUCHETTI
TRST — ulica delle Acque 2
Prodajalnica jestvin, kolonijalnega blaga, delikates, svežega in suhega sadja.
Novi furlanski salami — Videmski kotekini — Graški gnjat — Ovčji sir pijemonteški — Ovčji sir star iz Karnije — Parmezan I. in II. vrste — Oljke zelene — Konserve iz pomodoro ital., najbolje vrste
Na debelo in drobno. Cene brez konkurence

MALI OGLASI.
Mali oglasi računajo se po 3 stot. besede; masnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.
Kdor izven Trsta pisмено naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače bo njegov oglaš objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista.
Tarifa je natančnejša na čelu „MALIH OGLASOV“ in vsakdo lahko preračuna, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODDDELEK“, „Edinosti“. Na vprašanja potom pisem to dajal „INSERATNI ODDDELEK“. Informacije edino le, če bo pisnu priložena znamka za odgovor.
Krčma „Al Trifoglio“ (ulica Belvederje št. 7). Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dobar kraški teran. Izvrstna kuhinja. P. iporoča se sl. občinstvu Katarina Vatovec.

Gostilna „Alla Costanza“ (N. uva št. 18) Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. P. iporoča se sl. občinstvu Henrik K 0 4 1
Sobarico (cameriero) mlado, pošteno, išče mlado odlično družino. Predstaviti se je, a ne brez pričeval, mej 10. in 12. uro predpoludne ter mej 3. in 1/2. uro popoldne v II. nadstropju hiše št. 7 v ulici Vincenzo Bellini.
Pletilni stroj „Miramar“ za pletiti nogovite, nov, se prodaja za zmerno ceno. Naslov pri „Edinosti“.
8000.00 kron je na razpolago na vknjižbo I. o. mesto. Naslov pri „Edinosti“.

Na Greti je na prodaj več stavbnega zemljišča. Naslov pri „Edinosti“.
Kapitalist ki ima 8000 kron got. vine želi pristopiti kakemu dobremu podjetju. Isti bi želel tudi sodelovati. Naslov pri „Edinosti“.
Blagajna v dobrem stanu se išče. Naslov pri „Edinosti“.
Pes mlad, svetobnarske rase, se vkupi. Naslov pové „Inseratni urad Edinosti“.
Družina sestojča iz moža, žene in otroka, išče za poletje meblirano sobo v Miramaru pri sv. Roku, in sicer s kuhinjo ali prosto vporabo kuhinje, ako možno z malim vrtom, bodisi tuji pri kmetki družini. Ustmene ponudbe ali pisemne pod „Kopeli“ „Inseratni urad Edinosti“.
Pisalna miza rabljena, a v dobrem stanu, ako možno starega s steno z mnogimi predali, se vkupi. Ustmene ponudbe „Inseratnemu uradu Edinosti“.

ELEKTRIČNA ŽELEZNICA
TRST - OPČINA
Iz Opčin prvi odhod . . . 6:20 predp.
zadnji . . . 9:07 popol.
Iz Trsta prvi odhod . . . 7.— predp.
zadnji . . . 9:56 popol.
O lepem vremenu odhajali bodo vlaki s trga Caserma: ob delavnikih vsakih 24 minut od 2:44 popol. do 5:56 popol.; ob praznikih vsakih 24 minut predpol. in vsakih 12 minut od 2:20 popol. do 5:08 popol.

M. U. Dr. Ant. Záhorský
ulica Torre Bianca št. 8
Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop.
Telefon št. 1384.

Dr. Fran Korsano
specijalist za sifilitične kožne bolezni itd.
se je povrnil in prevzel
svoj ambulatorij.
Sprejema od 12. do 1. in od 4. do 5. pop.
TRST — ulica Sanità št. 2, I. n. — TRST

M. SALARINI
v ulici Ponte della Fabbra št. 2
(Vogal ul. Torrente.)
Pomlad! Poletje!
Zaloga oblek in površnikov
za gospode, dečke in otroke, velik izbor platnenih oblek in kostumov, raznovrstne jope ter rumena modra obleka za delavce.
Nov dohod blaga za obleke po meri, koje se izvršijo točno in hitro po zelo nizkih cenah.
Na deželo vzorci brezplačno in franco.
PODRUŽNICA:
„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občukristne namene.